

(Иклэух я 2-рэ нэклуб. ит).

Лъэныкьо шъхьалэхэр кыгъэнэфагъэх

(Икълух).

Хэукъоныгъэу кыхагъэщыгъэхэр икъоу зэхэфыгъэнхэм, подряднэ организацехэм даохэр тэрэзэу афэшлыгъэнхэм мэхьанэшхо зэралэр республикэм и Лышхъэ шъхьафэу кыхигъэщыгъ. Ведомствэхэм япашэхэм пшэрыл афшыгы псэуалэу атыхэрэм гъунэ зэралыафырэр нахь агъэлъэшынуу.

«Зэдагъэцэкларэ проектым хэлажъэрэ пэпчъ ышхъэкларэ пшэдэкларэ зериыхы-рэр зэхилэн фае. Хэукъоныгъэу кыха-гъэщыгъэр дагъэзыжынкъ, хабзэу щылэхэр ауко зэрэмыхуштымклэ афа-гъэпытэн фае», — кылыагъ Къумпыл Мурат.

Общественно-политикэ зыпкытыныгъэр кыэухымэгъэнымклэ, кэралыгъо гъэло-рышлэным ылапсэхэм кыклезыгъэчын зыпэклышт лфхъабзэхэр зэхамыщэн-хэмклэ амал тедзэу зэрэхьан фаехэми мыщ щатегушылагъэх.

АР-м лъэпк лфхэмклэ, лэкиб кэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкыгъэхэм адырлэ зэпхыныгъэхэмклэ ыкли кэбар жьугъэм иамалхэмклэ и Комитет итхаматэу Шхьэлэхэ Аскэр кызырлыагъэм-клэ, общественно-политикэ лфхэр непэ республикэм зыпкы щиты. Зигугъу кыэтшыгъэ Комитетми, кыулыкъу зэф-шъхьафхэми лъэпк, дин зегурыланыгъэр гъэпытэгъэным тегъэпсыхыгъэ амалхэр зэрэхьэх. Зыкэухымэгъэнымклэ ыкли ошлэ-дэмышлэ лфхэмклэ Комитетим ипашэу Вячеслав Лотаковымрэ АР-м псэолъэшлынымыклэ, транспортмыклэ, псэуплэ-коммуналыгъэ, гъогу хызмэтымыклэ иминистрэу Владимир Картамышевымрэ аппарат-программэ комплексэу «Шын-гъончъ квал» зыфилорэр зэрагъэфедэ-щтым кытегушылагъэх.

Зэхэсыгъом зэрэщыхагъэунэфыкы-гъэмклэ, ошлэ-дэмышлэ тхамыклагъохэр

кыэхъун зэрилъэкыштхэмклэ псынклэу макъэ зэрарагъэлурэ системэр респу-бликэм щызэхэщыгъ. 1978-рэ ильэсым республикэ структурэу ашклэ зэхашагъэр агъэкларэ. 2020-рэ ильэсым номер зыклэу «112-мклэ» оперативнэ кыулыкъу-хэм макъэ зэрарагъэлурэ системэр щылэ хуугъэ. Общественно рэхъатныгъэр зэ-раукуагъэр кызыгъэлъэгъорэ видеокэ-мерэ 320-рэ квалэхэмрэ районхэмрэ ащагъэуцугъэх. Зэхэсыгъом кызырэщы-хагъэщыгъэмклэ, 2020 — 2023-рэ ильэ-схэм гъогурыкыномыклэ шапхъэхэр зэ-раукуагъэр кызыгъэлъэгъогъэ видеокэ-мери 125-рэ республикэм игъогухэм атырагъэуцугъ. Ахэм яшлыагъэхэ сомэ миллион 832-м еху кырагъэпщыныжыгъ.

«Социальнэ псэуалэхэм яззетегъэ-

псыхъан, ягъэкларэ, яшлын мылкъушхо пэлутэгъэхъ. Ахэр зэхамыгъэкъоным тыналэ тедгъэтын фае. Мы лъэныкыомклэ хэбзэухымэгъэу кыулыкъухэми ялофшлэн агъэлъэшыгъэу сэлъытэ. Республикэм игъогухэм нахь макларэ тхамыклагъохэр атехъухъанхэм, шапхъэхэр ащамыуко-хэм тишъыпкыгъэу лф адэтшлэн фае», — кылыагъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Лышхъэ шъолпыр щынэгъон-чъэным илофыгъохэмклэ и Гъэлорышлэлэ ипашэу Чыназыр Алы 2024-рэ ильэсым иапэрэ клэлъэныкыо Координационнэ зэлуклэм лфэу ышлэштхэм кытегушылагъ. лфыгъо пстэумкли ищылэгъэ унашъохэр зэхэсыгъом щаштагъэх.

АР-м и Лышхъэ ипресс-кыулыкъу

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм ищытхуцлэу «Адыгэ Республикэм изаслуженнэ юрист» зыфилорэр Е.Н. Майор фэ-гъэшъошэгъэным ехылагъ

Хабзэм игъэпытэнклэ, цыфхэм яфи-тыныгъэхэмрэ яфедэхэмрэ якъэуху-мэнклэ гъэхъагъэхэр зэрилэхэм фэшл Адыгэ Республикэм ищытхуцлэу «Ады-гэ Республикэм изаслуженнэ юрист» зыфилорэр Майор Еленэ Николай ыпхъум — Адыгэ Республикэм хэдзын-хэмклэ и Гупчэ комитет итхаматэ игуадзэ фэгъэшъошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ МУРАТ

кы. Мыекъуапэ, шэклогум и 14, 2023-рэ ильэс N 145

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэным ехылагъ

Промышленностым ыльэныкыокларэ гъэхъагъэхэр зэрилэхэм фэшл Рэзэныгъэ тхылъ ятыгъэнэу:

1) Заровчатская Любовь Илья ыпхъум — пшэдэкларэу ыхырымклэ гъунэпкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Волма-Майкоп» лфшлэнымрэ тыкэ-зыуцухэрэ дунаимрэ якъэухымэнклэ и специалист;

2) Шатилов Сергей Иван ыкыом — пшэдэкларэу ыхырымклэ гъунэпкэ гъэнэфагъэ зилэ обществэу «Волма-Май-коп» иводитель.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КЪУМПЫЛ МУРАТ

кы. Мыекъуапэ, шэклогум и 14, 2023-рэ ильэс N 287

Ильэсыкларэ ипэгъокларэ

Аужырэ ильэсхэм Ильэсыкларэ кызырэблагъэрэм иапэрэ макъэгъэлухэм яз хуугъэ зэнэкъокоу «Лъэпк нэшанэ зилэ ильэсыкларэ джэгуаль» зыфилорэр кэблэгъагъ.

музейм икыутамэу республикэм щылэр ыкли Адыгеим Лъэпк культурэмклэ и Гупчэ ашклэ лэпылэгъух. Джэгуальэхэр лэрышыгъэхэу, лэпэлэсэхэм агъэпсэолъэрэ шылкларэхэмклэ гъэхъазырыгъэнхэ фае.

«Джэгуальэхэр дышъэидэклэ шлыгъэнхэ, джащ фэдэу цым (хы-гъэхъу), ихъэм, тхылъыплэм ахэ-шыкыгъэнхэ ыльэклышт. Зэклэм мэфэкларэ кырагъэлъэгъукыгъ фае. Яинагъэкларэ сантиметрэ 15-м шхъадэкларэ хууцтэн», — кыт-филотагъ лэпэлэсэу, «Лъэпк нэ-шанэ зилэ ильэсыкларэ джэгуаль» зыфилорэр зэнэкъокоум фэгъэ-зэгъу Джарымэкъо Зурет.

Лъэпк нэшанэр кызырэгъэлъэгъуа-гъэр, ильэсыкларэ мэфэклэм итеплэ зэрэдиштерэр, остыгъае пыплъэнымклэ зэрэлэрыфэгъур, ямышыкларэу, гъэшлэгъо-нэу зэрэшыгъэр — мы лъэныкыо пстэу-ри кыдалыгъэ лфшлагъэхэм уасэ афашышт. Апэрэ чыпшлэпшыр зыхырэ ныбжыкларэхэм Адыгеим лэпэлэсэхэм язэхъагъэ ишлухафтынхэр афагъэшъо-шэщтых ыкли АР-м и Лышхъэ ильэ-сыкларэ чыгъэу агъэуцухэр ялофшлагъэхэм кыагъэдэхэшт.

«Лъэпк нэшанэ зилэ ильэсыкларэ джэ-гуаль» зыфилорэр зэнэкъокоур мыгъэ ятфэнэрэу зэхашэ. Ащ икларэхэм

кызырэлыагъэмклэ, лфхъабзэм хэ-лажъэхэрэм япчъагъэ ильэс кыс нахы-бэ мэху.

Джащ фэдэу, Адыгеим лэпэлэсэ цлэрылэхэу Сет Сафие, Гумэ Ларисэ, Мыгу Рузанэ, Джарымэкъо Зурет ыкли Битэ Азэ агъэхъазырыгъэ ильэсыкларэ джэгуальэхэр кэралыгъом икълэ шхъалэ ащагъэх. Къэгъэлъэгъон инэу «Урысыер» зыфилорэу ВДНХ-м щыклорэм кыдыхэлъытэгъэ лфхъабзэу «Урысы-ем ипцлыкык чыгъхэр» щызэхашэшт. Бзылфыгъэ лэпэлэсэхэм агъэхъазырыгъэ джэгуальэхэу дышъэидэклэ шлыгъэхэм Адыгеим ильэсыкларэ чыгъэ кыагъэдэхэшт. Сантиметрэ 25-рэ фэдиз хуэрэ ильэсы-кларэ джэгуальэхэм дышъэ луданэмклэ тхыпхъэхэр апхырыщыгъэх.

АНЦОКЪО Ирин.

Сурэтхэр: лэпэлэсэхэм я Ассоциация

Шъэожъыем лъэхъух

Шэклогум и 13-м, сыхъатыр 22.25-м станицэу Ханскэм дэжъ автомобиль псынклэр дэчъэхи псыхъоу Шхъэгъуацэ инэпкы ефэхыгъ.

Урысыем ошлэ-дэмышлэ лфхэмклэ и Министерствэ и Адыгэ лыхыокло-кыгъэнэжъэкларэ отряд, Урысыем и МЧС и Гъэлорышлэлэ шхъалэу АР-м щылэр ыкли мэшлогъэкларэ-кыгъэнэ-жъэкларэ гарнизоным якъулыкъушлэхэр хуугъэ-шлагъэр кызыщыхуугъэ чыплэм псынклэу кысыгъэх ыкли лыхыун лфхъабзэхэр зэрэхъагъэх.

Гъэлорышлэлэм ипашэ игуадзэу Евгений Назаровым кызырлыагъэм-клэ, автомобилым нэбгыри 5 исыгъ, 3-р ежъ-ежырэу кыпшыжыгъэх. Гукау нахь мышлэми, шэклогум и 14-м сыхъатыр 10.50-м 1989-рэ ильэ-сым кыэхуугъэ бзылфыгъэм ихъадэ кыагъотыжыгъ. Ильэси 10 зыныбжэ клэлэцыкларэ лъэхъух. Къэгъэнэжъа-кларэ клэпсэмклэ машинэр псым кыхахыжыгъ.

Урысыем и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэлорышлэлэ ислед-ственнэ отделэу Мыекъуапэ щылэм мы хуугъэ-шлагъэмклэ улпэкларэхэр зэхышагъэх.

Улпэкларэхэр зэрэклорэм ыналэ тет Урысыем и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэлорышлэлэу АР-м щылэм ипашэ лэнатлэ зыгъэцэкларэ Василий Лариным. Ащ икларэхэм ялытыгъэу унашъо ашлышт.

Шэклогум и 16-м кышегъэжъагъэу тыгъэгъазэм и 20-м нэс ар республикэм щырекларэшт. А 1 — 11-рэ классхэм арыс клэлэеджакларэу шлоигъоныгъэ зилэхэр ащ хэлэжъэнхэу рагъэблагъэх. Адыгеим лэпэлэсэхэм язэхъагъэ лф-хъабзэм икларэакларэ. АР-м культурэмклэ и Министерствэ, Къоклыплэм щыпсэурэ лъэпкхэм яискусствэкларэ Кэралыгъо

Игъом ІэпыІэгъу агъотынэу

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным ипшъэрылкӀэ адэбз узхэм апэшуклогъэным фытегъэпсыхьэгъэ федеральнэ проектыр Урысыем шыпхыращы.

Ащ кыдыхэлъытагъэу мы узым зыщӀагъэхэрэ сымэджэщхэр, ІэзаплӀэхэр, амбулаториэхэр кӀэу ашых, Іоф зышӀэхэрэр шӀэхъэшлӀхэм адишӀэрэ оборудованиэхэмкӀэ зэтырагъэпсыхьэх, Іоф ащызышӀэшт врачхэм ягъэхъазырыни ыуж итых.

Адыгеир пштэмэ, проектэу зигугъу къэтшыгъэм ыкӀи нэмыкӀ программэхэм къадыхэлъытагъэу федеральнэ гупчэр ІэпыІэгъу кыфэхъузэ, адэбз узхэм зыщӀагъэхэрэ сымэджэщхэр лъэхъаным дишӀэрэ оборудованиэхэмкӀэ зэтырагъэпсыхьагъ. АР-м псауныгъэм икӀэуэхъумэнкӀэ и Министерствэ кызырӀагъэмкӀэ, 2019-рэ илӀэсым кышыгъэжъагъэу ащ фэдэ псӀолӀи 150-рэ къащӀагъыгъ. Адэбз узхэм ягъэхъагъэхэр кыулыкӀум игъӀӀӀжыны епхыгъэ ІофшӀӀӀхэр джыри лъагъӀуатӀэх.

Мы лъэныкъомкӀэ шӀагъэ хъугъэхэм, шыкӀагъэу джыри Іоф зыдӀшӀӀӀгъэн фаехэм щатӀагъыла-

гъэх УФ-м и Президент Правительствэм зэхэсыгъоу блӀкыгъэ тхьамафэм дишыгъагъэм. Народнэ фронтым игъӀӀӀӀӀӀӀ Комитет ипашӀэу Михаил Кузнецовыр ащ хэлӀжъагъ ыкӀи Іофыгъоу аналӀэ зытырадзагъэхэм ягугъу кышӀишыгъ.

УФ-м и Правительствэ ыштӀэгъэ унашӀом тетӀэу врачӀэу цыфым адэбз уз кызырӀагъэу апӀэ кыхъэгъӀӀӀӀӀ ахъӀӀэ тетӀэу сомӀэ 1000 раты. Михаил Кузнецовым кызырӀагъэмкӀэ, ащ пае тхыгъэу агъэхъазырын фаер зэрӀбэм кыхӀӀӀӀӀ, ахъӀӀэ тыныр амыштӀӀӀӀ нахь псынӀӀӀӀ кыхахы. Джащ фӀдӀэу адэбз уз кызырӀагъэу химиелучевой терапие зыкӀуэхӀӀӀ хъушӀхъафыкӀыгъэ шхыныгъоу яшыкӀагъэхэр аӀӀӀӀӀӀӀӀ гъӀӀӀӀӀ ыльӀӀӀӀӀӀӀ шыкӀагъэхэр зэрӀшӀӀӀӀ кыулагъ.

УФ-м псауныгъэм икӀэуэхъумэнкӀэ иминистрӀэу Михаил Мурашко ахъӀӀэ тетӀэу врачхэм

афагъӀӀӀагъэм ыльӀӀӀӀӀӀӀ гумӀкыгъоухэм ядӀгъӀӀӀӀӀӀ Іоф зэрӀдӀшӀӀӀӀ кыулагъ. УФ-м и Правительствэ и ТхьаматӀэ игуадзӀэу Татьяна Голиковам кӀӀӀӀӀӀӀӀ ипашӀӀэ кызырӀагъэуагъэмкӀэ, химие-лучевой терапие зыкӀуэхӀӀӀ яшыкӀӀӀӀӀӀ планыр промышленностымкӀэ, мӀкъумӀӀ хъызмӀӀӀӀӀ министрствӀӀӀ, нэмыкӀ кыулыкӀоу мы Іофым фӀгъӀӀӀӀӀӀ, кыдӀгъӀӀӀӀӀ хъызмӀӀӀӀӀӀӀ яспециалистхэм зӀдӀзӀхӀагъӀуагъ.

Адыгеим и Правительствэ кызырӀагъэуагъэмкӀэ, адэбз узхэм ягъэхъагъэхэр кыулыкӀум игъӀӀӀжыны зӀпымыоу Іоф дашӀӀ. УФ-м псауныгъэм икӀэуэхъумэнкӀэ иминистрӀэу Михаил Мурашко блӀкыгъэ мазӀӀ республикӀэм кызырӀӀӀ, АдыгӀэ республикӀэ диспансерӀэу М. Хь. ІӀшӀхъамафӀэм ыцӀӀэ зыхъырӀӀ шыкӀагъ ыкӀи ІофшӀӀӀӀӀӀ уасӀэ кыфӀишыгъ.

АР-м и ЛышӀхъӀэ кызырӀагъэуагъэмкӀэ, кыулыкӀум ІофшӀӀӀӀӀ нахьыбӀэу шӀуагъэ кытыным лъӀшӀӀӀ аналӀэ тет.

2019 — 2023-рэ илӀӀӀӀӀ программӀэ зӀфӀшӀхъафхэм къадыхэлъытагъэу сомӀэ миллион 742,2-рэ ауасӀэ оборудование къащӀагъыгъ. 2021-рэ илӀӀӀӀӀ кышыуублагъэу лъӀхъаным дишӀӀэу гъӀӀӀӀӀ магнитнӀ-резонанснӀэ томографӀэу «сверхпро-водящӀэ» зыфӀлорӀэ магнит зыхӀӀӀӀ сымэджӀӀӀӀӀ щӀагъӀӀӀ. Ащ сомӀэ миллион 100-м кӀахъӀэу ыуас. Мы псӀуальӀӀӀ узым икы-хӀӀӀӀӀ нахь макӀӀӀ уахъӀӀэ тырегъӀуадӀӀ, нахь зӀхӀӀӀуфыкыгъӀӀӀ кыгъӀӀӀагъо.

Ащ нэмыкӀӀӀӀ сомӀэ миллион 18,6-кӀэ рентген зӀрашӀӀӀӀ апарат щӀагъӀӀӀӀ. БлӀкыгъэ илӀӀӀӀӀ шӀӀхъӀӀӀӀӀ адишӀӀӀӀ компьютӀӀӀӀ томографӀэу агъӀуцугъӀӀӀ сомӀэ миллион 94-кӀэ къащӀагъыгъ.

Джащ фӀдӀэу 2022-рэ илӀӀӀӀӀ медицинӀэ гематологическӀэ ГупчӀэ мы сымэджӀӀӀӀӀ щӀагъӀӀӀӀ, АдыгӀӀӀӀӀ КошхъӀӀӀ районырӀэ ясымэджӀӀӀ адэбз узхэм зыщӀагъэхэрэ амбулаторнӀэ гупчӀӀӀӀ къащӀӀӀӀӀӀӀ.

АхӀӀӀ яшӀуагъӀӀӀ мы узыр зӀ-ІӀхӀӀӀ е ІӀӀӀ зӀгугъафӀхӀӀӀ мӀфӀищ нахьыбӀэ темышӀӀӀ врачым ІуӀӀӀӀӀӀ, зӀрӀӀӀӀӀӀӀ кӀафӀигъӀӀӀӀӀ амал яӀӀ хъугъӀ.

Адэбз узхэм зыщӀагъэхэрэ республикӀэ сымэджӀӀӀӀ иврач шӀхъӀӀӀ АӀӀӀӀӀ Заур кызырӀагъэмкӀэ, а зы уахъӀӀӀ нӀбгыри 146-рэ зӀдӀӀӀӀӀӀӀ ар тегъӀӀӀӀӀ. ИлӀӀӀӀӀ нӀбгырӀэ мин 5,2-мӀ стационарым ІӀпыІэгъу щӀагъоты, опера-цие минрӀэ 700-рэ фӀдӀиз щӀашы, нӀбгырӀэ мин 17 фӀдӀиз ІӀзаплӀӀӀ кыӀуалӀӀ.

АР-м псауныгъэм икӀэуэхъумэнкӀэ иминистрӀэу МӀӀӀӀӀӀ Рустем кызырӀагъэуагъэмкӀэ, мы сымэджӀӀӀӀ Іоф зызышӀӀӀӀӀ якыхӀӀӀӀ теурыкӀуагъэ хъмылыным лъӀшӀӀӀ аналӀэ тет. ПстӀӀӀӀӀ медицинӀэ ІофшӀӀӀӀ 338-рэ щӀӀагъӀӀ. АхӀӀӀ ащӀӀӀӀ 66-р врачых. Адэбз узхэм ягъ-зӀрӀэ врачӀэу яшыкӀагъэм ипро-цент 76-р яӀ. ФедеральнӀэ программӀэу «Земский доктор» зыфӀлорӀӀӀӀ ишӀуагъэ кӀӀӀӀ. Мы илӀӀӀӀ кызырӀагъэм кышы-ублагъӀӀӀ нӀбгырӀэ 23-рэ ащ хӀӀӀӀагъ.

УплӀӀӀӀӀӀӀ язӀфӀхъысыжӀ

КультурӀӀӀ иунӀхэм цыфхэм фӀлӀо-фашӀӀӀ афагъӀӀӀӀӀӀ идӀгъу-гъэ зыуплӀӀӀӀӀ ОбщественнӀэ советым изӀхъэсыгъо АР-м культурӀӀӀӀ и МинистерствӀэ шыкӀуагъ. КультурӀӀӀ ОбщественнӀэ советым игъӀӀӀӀ мы илӀӀӀӀӀ ІофшӀӀӀӀӀ зӀфӀхъысыжӀхэр фашӀыгъэх. МинистрӀӀӀ игуадзӀӀ КушӀӀу СветланӀӀ, советым хӀтхэр ыкӀи гъӀӀӀӀӀ гупчӀӀӀ «Планета» зыфӀлорӀӀ ипашӀӀӀ Константин Павловыр ащ хӀӀӀӀагъэх.

Мы илӀӀӀӀ кыкӀӀӀ цыфхэм фӀлӀо-фашӀӀӀ афагъӀӀӀӀӀ идӀгъу-гъэ зыуплӀӀӀӀ ОбщественнӀэ советым хӀтхэм культурӀӀӀ иунӀ 27-рэ ауплӀӀӀӀӀ. АдыгӀӀӀӀ, МыекӀуапӀӀ, ТӀхъутӀӀӀӀӀ,

ДжӀӀӀӀ, КрасногвардейскӀэ ыкӀи КошхъӀӀӀ районхэм дӀкыгъоухэр ащӀӀӀӀӀӀ. ГъӀӀӀӀӀӀ ушӀӀӀӀӀӀ хъмы-лъӀӀӀ культурӀӀӀ иунӀхэм ыкӀи ахӀӀ тхылӀӀӀӀӀӀ ІофшӀӀӀӀ зӀрагъӀӀӀӀӀ защагъӀӀӀӀ. Джащ фӀдӀӀӀ гъӀӀӀӀӀ гупчӀӀӀ «Планета» зыфӀлорӀӀ культурӀӀӀ иучреждениӀӀӀ хъытыу нӀкӀубгъоухэр яӀӀхӀӀӀ, ахӀӀ икыоу агъ-лажӀӀӀӀ ыуплӀӀӀӀӀ ыкӀи нӀужым кӀӀӀӀӀ зӀкӀӀ зӀфӀхъысыжӀыгъэх. Ащ кызырӀагъӀӀӀагъэмкӀэ цыфхэм яфӀлӀо-фашӀӀӀӀ аналӀӀ дӀгъоу зыгъӀӀӀӀӀ АР-м и ЛъӀӀӀӀ музей ары. Шъуугу кӀӀд-гъӀӀӀӀӀ, бӀмышӀӀӀ ащ гъӀӀӀӀӀ инхэр шыкӀуагъэх. ШыкӀагъӀӀӀ кызыхӀа-гъӀӀӀӀ ахӀӀ дагъӀӀӀӀӀ ОбщественнӀэ советым хӀтхэм тхьапӀэ зӀхӀагъӀӀӀӀ зӀдӀшӀӀӀ.

АНЦОКЪО Ирин.

ЗӀзӀгъыныгъӀӀӀ дӀзӀ кыулыкӀуар

**ЛӀжъапкӀӀӀ сомӀэ мин 204-м ехъу
ФедеральнӀэ зӀтыгъо ахъшӀӀ тыныр сомӀэ мин 195-рэ
Шьолпыр зӀтыгъо ахъшӀӀ тыныр сомӀэ мин 200**

**МуниципальнӀэ зӀтыгъо ахъшӀӀ тынхэр:
МыекӀуапӀӀӀ – сомӀэ мин 105-рэ
ТӀхъутӀӀӀӀ, ДжӀӀӀӀ, КошхъӀӀӀ, Красногвар-
дейскӀэ, МыекӀӀӀ районхэмкӀэ ыкӀи АдыгӀӀӀӀӀ –
сомӀэ мин 100 зырыз
Теуцожь районымкӀэ – сомӀэ мин 120-рэ**

**ДӀзӀ комиссариатхэм
зафӀӀӀӀӀӀ**

ТХЫЛЪЫКІ

Шухъафтын
хьалэмэт

Хьугъ-шлэгъ дахэ тиадыгэ сабийхэм ядунай джырэ благъэ кыщыхьугъ — тхылъеджэ цыкълухэмрэ ахэм янэ-ятэхэмрэ шлухъафтын хьалэмэткӀэ ыгъэгущуагъэх шлэ-ныгъэлэжъу, профессорэ Унэрэкьо Рае. «Нанэ ипшысэхэр» зыфилорэ тхылъ шлагъор тилорлӀотэ угъое-кӀо анахь цӀэрылом кытфыдигъэкӀыгъ.

Лъэпкъым игульыти, игупшыси, идунээеплъы-кли, идунэээхаши фольклорым кыизэрэщыри-лотыкӀыгъэр хэткӀи шъэ-фижьэп. Ащ фэдэ къабзэу гурылогъаеп непэ зигугъу къэтшыгъэ лъэпкъ занэхэм бзэр зэрягъусэ-жъу яухъумэкӀо шъып-къэу фольклоры зэрэ-хьугъэр. Ащ шӀокӀэу къэт-лон — уахътэ тешлэ къэс а «бзэкъэгъэнэжъын», «лъэпкъ ухъумэн» пшэ-рылӀэу фольклорым ыгъэ-цакӀэрэр нахь ины мэхъу, ишлуагъэ нахь зэхэтэшлэ.

Зэп-лӀоп зэрэзэхэтхыгъэр «сабий хэм апае адыгэ пшысэхэр щымылэху», «цы-клум укъызфеджэмэ хъун тхылъ гъэшлэ-гъонхэр» лъы-хьохэрэм къа-мыгъотэу... «Зымышлэщтым ушъхагъуишъэ къегъотыми», лъэпкъыпсэхэ-ми, «лъыхъоу, къэзымыгъоты-хэрэми» нэры-лъэгъоу непэ амалыкӀэ кы-татыгъ тисабый-хэм тилъэпкъ илэшугъэ анэдгъэсыным-кӀэ «Нанэ ипшысэхэм».

Тхылъым пшысэ клӀкӀ, пшысэ гъэшлэгъон 17 кы-дэхъагъ. Ахэм якъыхэ-хыни, язэгъэклун, якъило-тыкӀыни шлэныгъэлэжъым екӀоллӀлӀэ шъхаф афи-шыгъ. «Пшысэхэр зэдгъэ-зафэхӀи икӀэрыкӀэу къэт-лотэжъыгъэх. КӀэлэцӀыкӀу-хэм абзэ зыкӀитӀэтым-кӀэ мыхэм яшлуагъэ къэ-клӀонэу тэгугъэ» — **кы-щело ащ хэгъэгъозапӀэм.**

ЗэрэхъурэмкӀэ, «бзэр ыкӀутэнэу» сабыим зы-щыригъэжъэрэ ныбжъым щегъэжъагъэу мы тхылъ цыкӀлур апэбгъохы хъушт. Ащ кыыхэкӀкӀэ, укъеджэн къодыем шӀокӀэу, хэт лыхъужъхэм уаригъусэу «цау», «цакъ», «уакъ», «муу», «кӀурт», «хыыхы» пӀозэ пшысэхэр къэплӀотэн-фай. Ащ игъусэу «нэхъу-пэхъу-лъэгубгъу», «зыгъэу-

тэкорэпщэу», «гъогохэ-гъогуапщэу», «сихъальэ-жъэнипшыхэр» зыфилорэ гуцылӀэзэхэлъху, лур-лупчъэхэм афэдэу бзэр «зэпызыкӀхэрэр» тапэ-къефэх. Дунай хьалэмэтэу пыжъыр бланэм зыщы-течъырэм, цыгъор е ар-гъоир аслъаным зыщы-теклорэм, а «кыныгъо-хэм» гу алъимытэу сабы-ир апхырешы.

Пшысэхэм къахэфэрэ лыхъужъхэр кызылоты-кӀырэ сурэтхэми тхылъыр

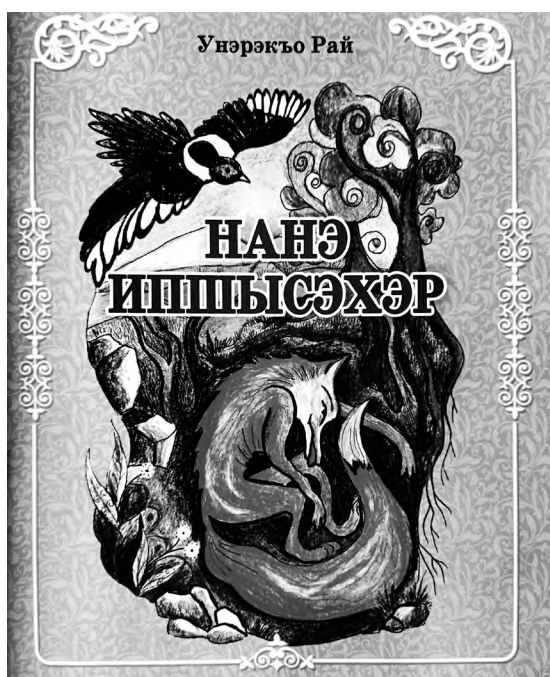
Хэт кылотэна «Нанэ ипшысэхэр» ежъ нанэ нахь дэгъоу?! Адыгабзэм ишъэфхэр хэт кыпфило-тэна игъашлэ ащ фэгъэ-хыгъэ шлэныгъэлэжъыр армырмэ?! Пшысэу гъоякӀо къодыеу щымытэу Унэ-рэкьо Рае зэрэпшысэхэ-лотӀэу лӀазэр зытшӀэрэр бэшлагъэ. Мызэу, мытӀоу тхылъэу кыдигъэкӀыгъэ-хэм дискэу пшысэхэм, таурыхъыжъхэм, ордэхэм апылӀ къэбархэр кыиз-щилуатэхэрэм, ахэр кыиз-щызэхыфыхэрэм талуклагъ. Лъэхъаным ди-штерэ лъэбэ-кӀухэр ышын-хэ епъэкӀы шлэ-ныгъэлэжъым. Мызыгъэгури ащ ылъэны-кӀокӀэ хэзыгъэ хьугъэп. «Куар кодкӀэ» заджэ-хэрэ гъэтхы-гъэ цыкӀлум интернетым ишлуагъэкӀэ ежъ пшысэм жабзэ кыиокӀэ. Хэти шлу ылъэгъурэ нанэм илоф да-хэ зыгъэцакӀэ-рэр Унэрэкьо Рай.

Макъэр кыиз-щегъэлэтын фаери, шъабэу, ерагъэу зэхэп-

къагъэбаи, къагъэдахэ. ЦыкӀлум ышъхъэ кытэ-джэрэ баджэр, къэрэур е хъантаркӀор ахэм нэ-пэплъ кыфашы. Ари сабыир зылэпызыщэрэ амалышлу тхылъым фэху. Ащ игъусэу цыкӀлур янэ-ыкокл исэу дунаим хегъа-плъэ.

Къэтпчыгъэ нэшанэ-хэм къащыцурэп хьалэ-мэтыгъэу тхылъэу «Нанэ ипшысэхэм» ахэлъыр. ЫкӀышъо дахэ щегъэжъа-гъэу, иухыжъыпӀэ дэдэ нэс, шъэфыгъо шлагъохэр зыдылӀыгъ мы тхылъым. «Ащ зыкӀыдэсшызэ сы-къеджэн слъэкӀыштӀэп, ащ фэдэ сэнаушъыгъэ схэ-лъэп» зылоштхэм лӀэпылэ-гушлу афэхъушт зигугъу къэтшышт «шъэфыр». Ар зы бгъумкӀэ. ЯтӀонэрэм-кӀэ, «хабзэр щысэкӀэ мэ-псэумэ», бзэр зыгъэпсэу-рэр макъэр, гушылӀэр ары.

СИХЪУ СултӀан.
Шлэныгъэлэжъ,
АРИГИ-м илофышл.

Шъоушыгъу уз
зилэхэм апае

Мы ильэсым ыкӀэм нэс Урысыем ишъолъырхэм феде-ральнойнэ бюджетым щыщэу сомэ миллиарди 3,6-м ехъу къафатлупщышт эндокринологиемкӀэ гупчэхэр кӀэу шлыгъэнхэм, ахэр зетегъэпсыхъэгъэнхэм, къоджэ симэ-джэщхэм узыр кыыхэгъэщыгъэным фэшл ящыкӀэгъэ обо-рудование афэщэфыгъэным, псауныгъэм иеджаплӀэхэр нахьыбэу кыизэлухыгъэнхэм апае.

Ащ епхыгъэ унашъом бэмышлэу кӀэтхагъ Урысые Федерацием и Правитель-ствэ и Тхьаматэу Михаил Мишустиныр. Адыгеим сомэ миллион 12 фэдиз кыфатлупщынэу щыт. А мылӀкур пӀауагъэхъащт медицинэ учреждение-хэм, къоджэ псэупӀэхэм, гупчэм пӀудзыгъэ чыплӀэ-хэм адэтхэри хэтхэу, тех-ническэу зетегъэпсыхъэ-гъэнхэм.

АР-м псауныгъэр къэу-хъумэгъэнымкӀэ и Минис-терствэ кыизэрэщыхагъэ-щыгъэмкӀэ, федеральнойнэ гупчэм илӀэпылӀэгу ишлуа-гъэкӀэ республикэм ипсэу-плӀэхэм ямедицинэ учреж-дениехэм афэщэфыштых

лабораториехэм ящыкӀэ-гъэ оборудованиер ыкӀи шъоушыгъу узыр кыыхэ-гъэщыгъэным, сымаджэ-хэм алыплӀэгъэным апае хэушъхафыкӀыгъэ меди-цинэ пкыыгъохэр.

Шъугу къэдгъэкӀыжъын, Урысые Федерацием псау-ныгъэр къэухъумэгъэным-кӀэ и Министерствэ эндо-кринологиемкӀэ и Лъэпкъ медицинэ ушэтыплӀэ Гупчэ ипашэу Наталья Мокрыше-вам осэшхо кыфишыгъэ республикэм щыпсэуу шъоушыгъу уз зилэхэм япсауныгъэ зыпкъ иты-ным, ящыкӀэгъэ лӀэпылӀэгу игъом ягъэгъотыгъэным афэшл пашэхэм лӀофшӀэ-нышхо зэрэзэшлуахырэм.

Икыгъэ ильэсым, гу-щылэм пае, шъоушыгъу уз зилэхэм ямедицинэ фӀео-фашлэхэм апӀауагъэхъа-ным фэшл Адыгеим сомэ миллион 283,4-рэ кыи-щыхагъэкӀыгъ, ащ ыпӀэрэ ильэсым а лъэныкъом пае къатлупщыгъагъэм фэдитӀу ар мэхъу. ЕтӀани икыгъэ ильэсым сомэ миллион 19 республикэ бюджетым кыыхагъэкӀыгъ лъым шъоу-шыгъоу хэлым зэпымыоу зэрэлыплӀэщтхэ датчик-хэу, сканерхэу шъоушыгъу уз илӀэу Адыгеим щыпсэу-рэ кӀэлэцӀыкӀуи 132-м япсауныгъэ зыпкъ итыным фэшл лъэшэу ящыкӀэгъа-гъэхэм ящэфын пӀауа-гъэхъанэу.

Пыдзафэхэр
зэхэдзыгъэхэу

Кьалэу Мыекъуапэ, поселкэу Яблоновскэм, Мыекъопэ ыкӀи Джэджэ районхэм хъэгъэ контейнерхэр заща-гъэуцугъэр ильэсым къехъугъ, бжъэм хэшлыкӀыгъэ пкыи-гъохэу амыгъэфедэжъхэрэр ратэкъонхэм ахэр фыте-гъэпсыхъагъэх.

Ау, гухэкӀ нахь мышлэми, бжъэ пкыи-гъохэри, нэмыкӀ пыдзафэхэри зэхэтхэу ахэм араatakо.

**ХэкӀитэкъунӀэ гъожъым
иплӀхъэ мыхъуштыхэр:**

— ПЭТ-бэшэрэбхэр (бжъэ бэшэрэб кыизэрыкӀохэу 0,33-м кыщегъэжъа-гъэу литри 2-м нэс зэрыфэхэрэр);

— химие зыхэлпхэр зэрытыгъэхэр;

— майонезым пае агъэфедэгъэгъэ щальэхэр;

— дагъэ зэрытыгъэхэр.

Бжъэ пкыыгъор контейнерым ибдзэ-ным ыпӀэкӀэ ар уунэкӀынэу щыт, дэгъоу птхьакӀын ищыкӀагъэп, ау уитхъэкӀыхъэ-мэ нахьышлу, зэхэпцӀыцӀэмэ, ащ ыубы-тышт чыплӀэри нахь мэкӀэшт.

**Бжъэм пае агъэуцугъэм
иплӀхъэ мыхъуштыхэр:**

— пакетхэу гъомылапхъэм пае агъэ-федэхэрэр;

— арацэкӀырэ пленкэр;

— пенопластыр;

— хэтэрыкӀыпсыхэмрэ гъэщымрэ зэрагъэхъорэ тхылъыплӀэ къэмланхэр;

— консервэхэр зэрылпыгъэхэр;

— зэгъэфедэгъу хьакъу-шыкӀухэр;

— щатэмрэ йогуртымрэ зэрытыгъэ бэшэрэб цыкӀлухэр;

— майонезымрэ кетчупымрэ зэры-тыгъэхэр ыкӀи нэмыкӀхэр;

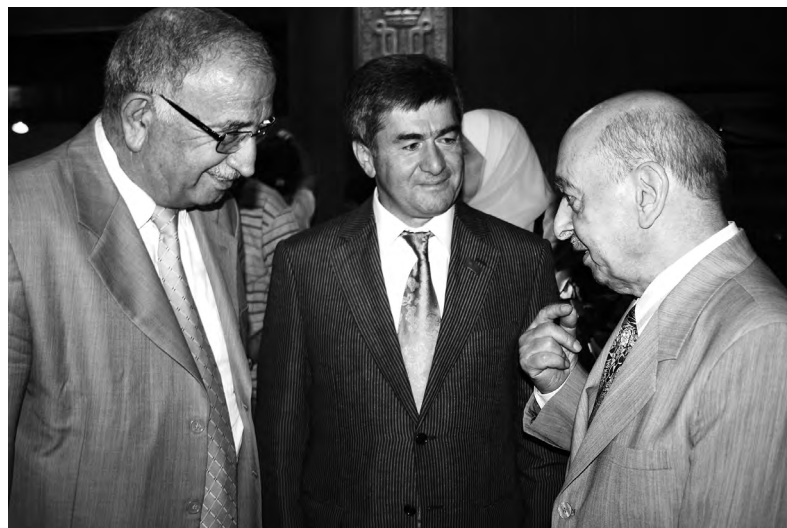
Бжъэр къаугъоиным фэшл шъолъыр операторым хэушъхафыкӀыгъэ маши-нэр егъако, ащ контейнер гъожъхэр ары ыунэкӀыхэрэр. Нэужым, ахэр зэ-хадзыжъых ыкӀи кыдэзыгъэкӀыжъырэ хъызмэтшлӀаплӀэхэм афэщэх.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъолъыр кьутамэ ипресс-кьулыкъу

Ишлушлагъэ ибайныгъ

Къуаджэу Бжыхэкъояклэм щыщэу Клармыт Мухьдинэ адыгэхэм ядунай дэгъу дэдэу щашлэ.

Ар илэсыбэрэ бизнесым, общественнэ ыки меценат юфхэм апылгыгъ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм изылугъэклагъуищымэ ядепутатыгъ, ветеран ыки ныбжьыклэ организациехэм, сымэджэщхэм, еджаплэхэм, клэлэцлыкы ыгыплэхэм лэпылэгъу афэхъугъ, наукэм, гъэсэнэгъэм, культурэм, спортым япхыгъэ проектхэм япхырышын илахь мымаклэу хилъхъагъ.

2004-рэ илэсым Мухьдинэ клэлэцлыкы къэшъокло ансамблэу «Нэф» зыфилорэр поселкэу Инэм щызэхыщэгъагъ. Ащ ишлуагъэклэ лэпкэ зэфэшъафхэм къахэкыгъэ клэлэцлыкыхэм адыгэ къашъохэр зэрэзэргъэшлагъэхэм имызабъоу, тарихым, бзэм, шэн-хабзэхэм ахэцагъэхэ хъугъэх. Клармыт Мухьдинэ икъэшъокло куп тилъэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ лэклэб къэралыгъуабэхэм ашылагъ, гушылэм паче, Тркуем, Сирием, Иорданием, нэмыкхэм.

Къэралыгъо къулыкъум зыщыфэгъэзэгъэгъэ уахътэми маклэп ышлагъэр. Краснодар краим хэгъэгъу клоцл политикэмклэ и Департамент ипашэ игуадзурэ, етланэ къалэу Шъачэ ивице-мэрэу зыщэтэм лэпкэ зэгъурылонэгъэр пытэным илахьышу хилъхъагъ. Ащ илофшлэн тын зэфэшъафхэмклэ мызэу-мытлоу къыхагъэщыгъ. Ахэм ашыщых Краснодар краим иадминистрация ищытху тхылъхэр, медалэу «За выдающийся вклад в развитие Кубани» зыфилоу я III-рэ шъуашэ зилэр, «За вклад в общественную и политическую жизнь города Сочи», «Признание и почет» зыфилорэ тамыгъэхэр. Ау ежэ тичыплэгъу анахъэу зэрыгушхон ылъэкыштыр лэпкэ зэфэшъафхэмклэ къахэкыгъэ цыф къызэрыкхэм шъхэклэфэныгъэу къыфашырэр ары.

— Нэбгырэ лэпчэ ихэгъэгъу

шлуклэ игугъу зэраригъэшлэ-штым, лакъоу къызхэкыгъэм итарихъ чыплэ гъэнэфагъэ зэрэиубытыштым ыуж итын фэе, — **къыклегъэтхы холдинг компаниеу «Синдика» зыфилорэм ивице-президентэу Клармыт Мухьдинэ.** — Лакъо ыки унагъо лэпчэ игъэхъагъэхэр, итеклоныгъэхэр иблэкыгъэ уахътэ хэбгъотэшт. Лэужхэм зэпхыныгъэ пытэ ялэмэ нахьыжхэм ядесэхэр, яакъылышуагъэ, чылэныгъэм опытышхоу щызэрагъэгъотыгъэр къахэкыгъэхэрэм анэсыжыштыгъ, лъагъэклогъэштых.

Илэс пчъагъэхэм Мухьдинэ Урысыем ишъолъырхэр ыки лэклэб къэралхэр къызэпкыгъэхэхэзэ лакъоу зыщышым ылапсэ къызшежхэрэр, гъогуу къыклогъэр дэгъоу зэригъэ-

шлагъ. Непи а лофшлэныр лъэгъэклогъэ.

— Сянэ къызхэкыгъэ лакъор къуаджэу Шъоджэикъо щыщыгъ, — **къелуатэ ащ.** — Сянэ ятэ ятэжъэу Аклэгъу Гъучыпсэ илэс пшыклогъу ыныбжъэу ятэ Тэйхъачэм игъусэу Тркуем кложын фэеу хъугъагъ. Ащыгъум Кавказ заор клоштыгъ. Зы уахътэ горэм Истамбул дэсыгъэх. Хымэ хэгъэгъум адыгэхэм чылаклэ щэгъотыгъэл, ау Осман империем къыуэхумэнхэм щыгугъыгъэ тилъэпкъэгъу нэбгыришъэ пчъагъэхэм ащыщэу Кавказ къэгъэзэгъын зылъэкыгъагъэр зырыз дэдагъ. Ахэм къахэфагъ Гъучыпси. Ар къызэрдэхъугъагъэр джы къызнэсыгъэм зыми ышлэрэп. Аклэгъу лакъом щыщэу унэгъо зауэ Тркуем

къинэгъагъ. Самсун пэмычжъэу щыт къалэу Кавак тилэхьылэу бэ непэ щыпсэурэр.

Кавказ заор зауым Мухьдинэ янэ ятэжъэу Аклэгъу Пэзадэ хы Шлуцлэ лушъо шапсыгъэ унэгъо пшыклогъу игъусэу псыхъоу Пшызэ игъэхъунэ къыкыжыи, къуаджэу Афыпсыпэ агъэпсыгъагъ. Совет хабзэм иапэрэ илэсхэм хы Шлуцлэ лушъом ыгъэзэгъыгъагъ. 1928-рэ илэсым Пэзадэ поселкэу Шэхапэ унэ къыщищэфыгъагъ. Чыплэу унэр зыдэщытыгъэр нафэ.

Илэсищ тешлагъэу Аклэгъу Пэзадэ репрессиехэм ахэфагъ. Ащ сабий пшыклогъу, шъэуиблирэ пшъэшыпплырэ, илагъ. Ахэм ащыщэу Хысэ, Сулейман ыки Долэт апшъэрэ гъэсэнэгъэ зэрагъэгъотыгъ, лъэхъаным ди-

штэу псэуштыгъэх. Гушылэм паче, Аклэгъу Хысэ Адыгэ автоном хэкум иапэрэ прокурорхэм, Сулейман Адыгеим комсомолыр апэу щызгъэпсыгъэхэм, Долэт хэкум иапэрэ хирургхэм ашыщыгъэх.

— Ахэм къахэкыгъагъэхэри республикэм пытэныгъэ зыфашлэу исыгъэхэм ашыщых, — **къыклегъэтхы Мухьдинэ.**

Ар ятэ ылъэныкъокли Шъачэ пэблагъэу щыт. Пшылопэ районим ит поселкэу «Чемитоквадже» зыфилорэр адыгэ псэуплэу тарихым къыхэнэжыгъэхэм ащыщ, «Клармытхэм япсэуплэ» къыкылырэр.

— Гушылэм паче, Тэхъутэ-мыкыое районимрэ поселкэу Инэмрэ ямедицине хэхъоныгъэхэр ышлынхэм илахьышо хэлъ Аклэгъу Сулейман ыпхъоу, сэ сянэу Нурыет, — **ило Мухьдинэ.** — Ар УФ-м изаслуженнэ врач, РСФСР-м псауныгъэм икъэуэхумэнклэ иотличник, АР-м псауныгъэм икъэуэхумэнклэ изаслуженнэ юфшлэ, лэужыбэхэм шлуклэ игугъу ашыжыи.

Нэмыклогъу Клармыт ыки Аклэгъу лакъохэм къахэкыгъэхэу, общественнэ юфышлэшхоу, шлэныгъэлэжъэу, врачэу, клэлэегъаджэу, предпринимателэу, культурэм илофышлэу, спортсменэу, шлурэ дахэрэклэ цыфхэм агу къинагъэр бэ. Ахэм ащыщ чысэтэхыплэ унэгъо дахэ зыгъэпсыгъэу, шъэуитлэ ил, ахэм къахэкыгъагъыгъэ къорэлъф цыклогъуэр шы мэхъух, цыфыгъэшхо зыхэлъэу, ихэгъэгъу ипатриот шыпкэу, чылэныгъэм гъэхъэгъэ инхэр щызышлыгъэхэ Клармыт Мухьдинэ. Шлушлэгъабэу илэм ар зэлъари-гъэшлагъ.

НЫБЭ Анзор.

Сурэтхэр: авторым ихъар-зынэщ.

Адыгэ тхаклохэу шэклогум кьэхьугьэхэр

Льэпкь литературэм ягупшысэ хэлъ

Адыгэхэр ижырэ кавказ льэпкьхэм ахалытэхэми, адыгэ литературэр — ныбжьык. Ар щылэ зыхьугьэр 1934-рэ ильэсыр ары.

Ащ ельытыгьэу тилэм игугьу тшын фае: адыгэ литературэм иублэлэ-кьежьаплэ шытыгьэхэр, апэрэ льягьор ащ пхыры-зыщыгьэхэр — Т. Кіэращэр, А. Хьаткьор, И. Цэир. Ахэм лофыгьо инэу кьырахьыжьагьэр льягьэклотагь М. Пэрэныкьом, Д. Кэстанэм, Ю. Льэустэным, нэмыкхэми. Хэгьэгу зеошхор зэфэдэклэ тыхэгьэгу шызэдэ-псэурэ цыф льэпкьхэм зеха-шлагь, кьиныр зэдалэтыгь. Адыгэ хэкумкь тхэкло-усэкло ныбжьыкьлабэ Хэгьэгу зеошхом клогьагьэх, хэклодагьэх. Ахэм ащыщ горэми «кьэштагь» ари-гьэуагьэп. Андырхьое Хьусен усэкьуагь, журналистыгь, советскэ тхаклохэмкь апэрэу «Советскэ Союзым и Лыхьужь» цлэ льяплэр зыфэхыгьэ уж кьы-фагьэшьошагь.

Зео ужым, зэкьэ щылэныгьэ льэныкьуабэм афэдэу, адыгэ литературэ ныбжьыкьлэми зы-кьыштагь, хэхьуагь. Я 50 — 60-рэ ильэсхэм ащ кьочлэ льэшхэу, творческэ мэшлуачэ зыхэлъхэр — Мэщбэшлэ Исхьакь, Бэрэтэрэ Хьамид, Іэшынэ Хьазрэт кьа-кьлэпыкьуагьэх.

Шэклогьу мазэм кьэхьугьэ тхаклохэм кьэкьлэу ягугьу непэ кьэсшышт. Нахьыжьымкьлэ кьез-гьэжьэн.

ЯХЬУЛІЭ
Сэфэр
(1914 — 1977)

Яхьулэ Сэфэр Мы-хьамодэ ыкьор Теу-цожь районим ит кьуаджэу Пэнэжы-кьуае шэклогум

и 7-м, 1914-рэ
ильэсым кьыщыхьугь.

Сэфэр ибэу кьани, сабын-гьуи, кьлэгьуи илагьэп, Іэхьо гуадзэу, мэфакьлэ кьызыщыра-тырэм шычырэу хьазабым хэ-тыгь.

Инасыпкьлэ, совет хэбзакьлэр кьэкьуагь, ащ кьалэр кьыдэпсэу-жыгь. Ныбжьыкьлэ колхоз еджа-плэр кьыухи, мэкьумэщ техни-кумэу Краснодар дэтыгьэм члэхьагь, дэгьоу кьыухыгь. Адыгэ хэкум ит МТС-хэм ащыщ шылэжьагь.

1936-рэ ильэсым комсомол лофышлэу, нэужым хьыкум-про-курорэу мэлэжэ. СССР-м юс-тициемкьлэ и Министерствэ икурсхэр кьыухыгьэх.

1941-рэ ильэсым ыкьлэхэм кьащегьэжьагьэу 1942-рэ ильэ-сым ыгузэгьу нэс, Дзэ гарнизо-ным итрибунал итхьамэтагь, ащ ыужым партием и Адыгэ хэку комитет тлэкьурэ лоф зычишлэгьэ уж юридическэ лофшлэным зы-фигьэзэжыгьагь.

1947-рэ ильэсым С. Яхьулэр Адыгэ тхылъ тедзаплэм иредак-торэу, ащ ыужым Адыгэ хэку радиом иредакторэу, итхьаматэу лоф ышлагь. 1959 — 1964-рэ ильэсхэм Адыгэ тхылъ тедза-плэм кьыгьэзэжы, редакторэу шылэжьагь.

Яхьулэ Сэфэр ытхыхэрэр 1937-рэ ильэсым щегьэжьагьэу кьыхиуыттыгь. Ащ усэхэр, поэмэхэр зыдэт тхылъхэр ады-габзэкьлэ кьыдигьэкьыгьэх: «Орэд кьэсшот» (1962), «Ытхыгьэмэ ащыщхэр», «Стиххэр», «Псыо-рып», «Мэз тамэу си Пкьлаш», усаклор зыщымылэжэ ужым «Джэрпэджэжэ» зыфилорэр кьыдэкьыгь. Урысыбзэкьлэ поэ-тическэ тхылъи 5 кьыдигьэкьыгь. Ахэм зэфэдэклэ Хэгьэгу, Адыгэ хэкум ядэхэгьэ-льэплагьэ кьащырилотыкьыгь. Сэфэр иусэ-хэм ащыщхэр композиторхэм орэдышхом аралъхьагьэх. Орэ-дэу «Адыгееу сигупсэу сиклас» зыфилорэр Сэфэррэ Тхьабы-сым Умаррэ зэдаусыгь, ар орэд анахь льяплэу непи кьэнэжы. Яхьулэ Сэфэр итворчествэ гупшысэ ин зэгьэзэфагьэ хэлъ — Родинэр — Цыфыр — Щылэ-ныгьэр темэ инэу ащ шыпхы-рэкьы. Итхыгьэхэм плуныгьэ-гьэ-эсэныгьэ мэхьанэшхо ял, ады-гэбзэ икьу дахэкьлэ тхэцтыгь, классикыгь.

Яхьулэ Сэфэр 1963-рэ ильэ-сым кьыщегьэжьагьэу Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз хэтыгь.

БЭГЬ Нурбий
(1937 — 1944)

Усаклор Теуцожь районим ит кьуа-джэу Нэчэрэзые шэ-клогум и 18-м, 1937-рэ ильэсым кьыщыхьугь.

Мыекьуапэ дэт мэкьумэщ-хьызмет техникумым щеджагь, зоотехникэу ильэсрэ колхозым лоф шишлагь. Адыгэ кьэралыгьо кьлэпэгьэджэ институтым члэхьы, филологиемкьлэ ифакультет ще-джагь, кьыухыгь. Кьуаджэу Пэнэжыкьуае ильэс заулэ кьлэпэгьэджэу лоф шишлагь. Ащ ыужым Мыекьуапэ зыкьыгьэ-загь, гьэзетэу «Социалистиче-скэ Адыгеим» (1963 — 1993-рэ

Зео ужым, зэкьэ щылэныгьэ льэныкьуабэм афэдэу, адыгэ литературэ ныбжьыкьлэми зыкьыштагь, хэхьуагь.

ильэсхэм) литературнэ лофы-шлэу, отделым ипащэу шылэ-жьагь. Кьлэпэцкьлэхэм апае кьыдэкьырэ журналэу «Жьогьо-быным» иредакторыгь.

Ытхыхэрэр 1962-рэ ильэсым щегьэжьагьэу кьыхиуыттыгьэх. Иусэхэмрэ ипоэмэхэмрэ зыдэт тхылъи 7 адыгабзэкьлэ ыкьлэ зы тхылъ урысыбзэкьлэ кьыдигьэкьы-гьэх. «Хьарым пчээр фылу-сэхы», «Тыгьэпс», «Гьэбэжэу огьот», «Гьэтхэ нэплэгу», «Чыгум игупсэф» зыфилорэрэм

усаклор щылэныгьэр икласэу, ильаплэу зэрэщытым гу льяуа-гьатэ. Иадыгабзэ фабэ, шьабэ, гукьлэгьу-шлупьэгьу ин ышхьэкьлэ цыфхэмкьлэ зыхэлъыгь Бэгь Нурбий, адыгэ гуцылэр ыухьу-магь, ылэтыгь. Иусэмэ ащыщхэр адыгэ композиторхэм орэды-шхом аралъхьагьэх. Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз 1989-рэ ильэсым кьыщегьэжьа-гьэу хэтыгь.

ХЬАЛЫЩ
Сэфэрбий
(1940 — 2022)

Сэфэрбий Ахьмэд ыкьор Тэхьутэмыкьое районимкьлэ кьуаджэу Натыхьуае шэклогум и 9-м 1940-рэ ильэсым кьыщыхьугь.

Адыгэ кьэралыгьо кьлэпэгьэ-джэ институтым филологиемкьлэ ифакультет кьыухи, Бжыхьэ-кьоякьлэм дэт гурыт еджаплэм адыгабзэмрэ адыгэ литера-турэмрэкьлэ ыкьлэ урысыбзэмрэ литературэмрэкьлэ щыригьэджа-гьэх, ащ ыужым мы районим

ит Отраденскэ гурыт еджаплэм икьлэпэгьэджагь.

Хьалыщ Сэфэрбий ытхыхэрэр 1963-рэ ильэсым кьыщегьэжьа-гьэу хиутыгьэх. Тхылъ зыщыплэ кьыдигьэкьыгь: «Сшлэш мэхьу», «Чэтэ члэгьым», «Сыпцэгугьы», «Мэзэтыгь» ыкьлэ цыкьлэхэм апае «Гьогумаф, цлэшхьо цыкьлэр».

Хьалыщ Сэфэрбий Урысыем итхаклохэм я Союз 1997-рэ ильэсым кьыщыублагьэу хэтыгь. Адыгабзэр икьлэсагь, еджапкьхэм ар аригьэшлагь.

ГЬУКІЭЛІ
Нурбий

Шэклогум и 17-м, 1939-рэ ильэсым Теуцожь районим ит кьуаджэу Гьобэжьуае кьыщыхьугь.

Кьоджэ гурыт еджаплэр кьы-зеухым Краснодар дэт мон-тажнэ техникумым ипсэолъэшл кьутамэ щеджагь. 1963-рэ ильэсым Кьэбэртэе-Бэлкьар университетым иинженер-тех-ническэ факультет кьыухыгь. Лофышлэ кьызырэкьлоу ригьажи, мастер, прораб, инженер шьха-лэ, псэолъэшл-монтаж гьэоры-шлэплэм ипащэ хьугьэ. Мые-кьуапэ дэт унэхэм яшын, кьалэм троллейбус линиер щыпхырыщыгьэным. Мыекьолэп псырыкьуаплэр гьэпсыгьэным адэлэжьагь. 1977 — 2000-рэ ильэсхэм псэуплэ-коммунальнэ хьызметым игьэорышлэплэ ипэ-шагь. Илофшлагьэ шытхьуцлэ зэфэшхьафхэмкьлэ хагьэунэфы-кьыгь. Ахэм ащыщыхь орденэу «Шытхьум итамыгь», «УФ-м псэуплэ-коммунальнэ хьызме-тымкьлэ изаслуженнэ лофышлэ» зыфилорэр.

Гьукьлэлі Нурбий мызэу, мытлоу Мыекьолэп кьэлэ ыкьлэ Адыгэ хэку советхэм, АР-м и Кьэралыгьо Совет — Хасэм ядепутатыгь.

Ар прозэ тхылъ пчэагьэу адыгабзэкьлэ кьыдэкьыгьэхэм яавтор: «Гьашлэм игумэкьлэхэр» (2004), «Жьогьо шлүцлэхэр», «Жьыбгьэм ыхьырэ тхьапэхэр», «Джэнэт лэгу икьлэ», «Аужырэ оркь».

Гьукьлэлір анахь зэлызыгьэ-шлагьэр ирассказхэу «Адыгэ макьэм» кьыщыхиутыгьэхэу ным, тым, кьлэпэгьэджэм афэ-гьэхьыгьэхэр ары. Тапэки игу-пшысэ ылэтэу, тынчэу щылэнэу, тхэнэу фэтэлэ.

МАМЫРЬКЬО
Нуриет.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 58-р зытетэу «Къэралыгъо е муниципальнэ фэныкыныгъэхэм апае товархэр зы нэбгырэм (подрядчикым, гъэцэклаклом) кызыщашэфыхэкIэ къэщэфыным епхыгъэ Iофтхьабзэхэр зэрэзэхашэхэрэ шыклэм ехылаагъ» зыфилоу 2022-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 18-м кыдэкIыгъэм иа 1-рэ пункт зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхьыгъ

Федеральнэ законэу N 46-р зытетэу «Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зауламэ зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехылаагъ» зыфилоу 2022-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 8-м кыдэкIыгъэм иа 15-рэ статья иа 2-рэ Iахъ тегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешIы:**

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 58-р зытетэу «Къэралыгъо е муниципальнэ фэныкыныгъэхэм апае товархэр зы нэбгырэм (подрядчикым, гъэцэклаклом) кызыщашэфыхэкIэ къэщэфыным епхыгъэ Iофтхьабзэхэр зэрэзэхашэхэрэ шыклэм ехылаагъ» зыфилоу 2022-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 18-м кыдэкIыгъэм иа 1-рэ пункт мыщ фэдэ зэхьокIыныгъэ фэшIыгъэнэу: я 3-рэ подпунктыкIэу мыщ фэдэ къэлукIэ зилэр хэгъэхьогъэнэу:

«3) IлэлэцIыкIу ибэхэм, ны-тыхэр зышъхьарымы-тыжъхэу къэнэгъэ IлэлэцIыкIухэм зычIэсыштхэ унэ Iлэлэ гъэнэфагъэкIэ ятыгъэным тегъэпсыхьагъэ зэ-зэгъыныгъэ зэдашыным пae къэщэфын лъэпкъ зэфэ-шъхьафхэр агъэцэкIэхэ зыхьукIэ».

2. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм
иминистрэхэм я Кабинет и Тхьаматэу
КIЭРЭЩЭ Анзаур**

къ. Мыекъуапэ,
шэклогум и 1, 2023-рэ илъэс
N 272

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъур
зэралэклагъэхьащт Шыклэм
зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм
фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 362-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет илэпэчIэгъэнэ фонд ибюджет ассигнованиехэм ягъэфедэнкIэ я 2-рэ пунктым зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфилоу 2022-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м кыдэкIыгъэр гъэцэкIагъэ хьуным пae Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ **унашъо ешIы:**

1. Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу N 79-р зытетэу «Зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъур зэралэклагъэхьащт Шыклэм ехылаагъ» зыфилоу 2022-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 23-м кыдэкIыгъэмкIэ ухэсыгъэ хьугъэ Шыклэхэм яа 4.2-рэ пункт иа 2-рэ подпункт мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«2) уIагъэ зэрэтелыым (контузие е нэмыкI фыкьуагъэ горэ зэрэфэхьугъэм) ехылаагъэ тхылау дзэ-врач комиссией ухэсыгъэр къырихьылIэныр;».

2. Къэбар-правовой отделым:

— Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ исайт, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм игъэцэкIэкIо хабзэ икьулыкьухэм яофициальнэ Интернет-сайт мы унашъор къаригъэхьанэу;

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ кыдэкIырэ тхылау «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилоу кыхаутыным пae алэ-клигъэхьанэу.

3. Унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм лъыплъэнэу министрэм иапэрэ гуадзэу И. В. Ширинар фэгъэзэгъэнэу.

4. Мы унашъом заштэрэ мафэм кыщыублагъэу кIуачIэ илэ мэхъу

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 20, 2023-рэ илъэс
N 282

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм
идзэ комиссариат зэрэдэлэжъэщтхэм
ыкIи 2023-рэ илъэсым
цыф куп гъэнэфагъэхэм
зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъур
зэралэклагъэхьащт шыклэм
яхылаагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 261-р зытетэу «2023-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу цыф куп гъэнэфагъэхэм ятыгъэным ехылаагъ» зыфилоу 2023-рэ илъэсым чъэпыогъум и 26-м кыдэкIыгъэр гъэцэкIагъэ хьуным пae **унашъо ешIы:**

1. Урысые Федерацием зыкьэухъумэжынымкIэ и Министерствэ 2023-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 1-м кыщыублагъэу дзэ кьулыкьур хьыгъэным пae зэзэгъыныгъэ дзышыгъэхэм 2023-рэ илъэсым зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхьащт шыклэр ухэсыгъэнэу.

2. Отделэу цыфхэм социальнэ Iэпылэгъу ятыгъэным епхыгъэ Iофтхьабзэхэр гъэцэкIагъэ хьунхэм дэлажъэрэм Адыгэ Республикэм идзэ комиссариат игъусэу 2023-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 1-м кыщыублагъэу зэзэгъыныгъэ УФ-м зыкьэухъумэжынымкIэ и Министерствэ дзышыгъэхэм яспискэ алэклигъэхьанэу.

3. Адыгэ Республикэм икьэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ иучреждениехэм язэхэт бухгалтерие» зыфилоу ипашэ ыкIи ибухгалтер шъхьалэ зэтыгъо ахьщэ Iэпылэгъур ахэм алэклигъэхьанэу.

4. Унашъом игъэцэкIэн зэрэклорэм лъыплъэнэу министрэм иапэрэ гуадзэу И.В. Ширинар фэгъэзэгъэнэу.

5. Заштэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 26-рэ, 2023-рэ илъэс
N 285

Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ
Урысые зэнэкьокьур 2024-рэ илъэсым республикэм зэрэщызэхашэхьаттым ехылаагъ

Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ и Министерствэ 2021-рэ илъэсым бэдзэогъум и 28-м ышыгъэ унашъоу N 520-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьур зэрэзэхашэрэм ехылаагъ» зыфилоу диштэу, социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэхэрэм яIофшIэн уасэу фашIырэм зыкьегъэлэтыгъэным, зыныбжъ хэклотагъэхэм, сэкьатыныгъэ зилэхэм, IлэлэцIыкIухэм, сабийхэр зэрыс унагъохэм къадеклокIыгъэнымкIэ пэрыт технологиехэр кызыфэгъэфедэгъэнхэм, социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ нахъ хьупхъэу Iоф зышIэхэрэр, зилэпэлэсэныгъэ хэзыгъахьохэрэр кыыхэгъэщыгъэнхэм атегъэпсыхьагъэу **унашъо ешIы:**

1. Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьур 2023-рэ илъэсым шэклогум и 1-м кыщегъэжъагъэу 2024-рэ илъэсым мазэм и 29-м нэс республикэм щызэхэщэгъэнэу.

2. Ухэсыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссией республикэмкIэ зэнэкьокьум щатеклоштхэм якьыхэхын фэгъэзагъэм хэтыштхэр мы унашъом игуадзэу N 1-м диштэу;

2) Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссией республикэмкIэ зэнэкьокьум щатеклоштхэм якьыхэхын фэгъэзагъэм Iоф зэришIэшт шыклэр мы унашъом игуадзэу N 2-м диштэу.

3. Адыгэ Республикэм икьэралыгъо учреждениеу «IофшIэнымкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэн-

хэмкIэ Гупчэм», социальнэ фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ организациехэм япачэхэм:

1) зэнэкьокьум ехылаагъэу положением IофшIэхэр нэлуасэ фашIынхэу;

2) Урысые Федерацием и Правительствэ 2011-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 1-м ышыгъэ унашъоу N 121-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьур зэрэзэхашэрэм ехылаагъ» зыфилоу диштэу, Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ ыкIи цыфхэр социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ и Министерствэ 2021-рэ илъэсым бэдзэогъум и 28-м ышыгъэ унашъоу N 520-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьур зэрэзэхашэрэм ехылаагъ» зыфилоу иа 9-рэ пункт щыухэсыгъэ шапхъэхэм атетэу республикэ зэнэкьокьум хэлэжъэнхэм пae 2023-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 31-м нахъ мыгужоу Урысые Федерацием IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэу ухъумэгъэнхэмкIэ и Министерствэ иофициальнэ сайт электрон документхэр рагъэхьанхэу.

4. Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ, цыфхэм социальнэ Iэпылэгъу ягъэгъотыгъэнымкIэ, IлэлэцIыкIухэм, бзылфыгъэхэм, унагъом яIофхэмкIэ отделхэм япачэхэм 2024-рэ илъэсым мазэм и 29-м нахъ мыгужоу республикэ зэнэкьокьум икIэуххэр зэфахьысыжъынхэу.

5. Къэбар-правовой отделым ипашэу И. С. Шынахьом:

1) мы унашъор Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ сайтэу Интернетым щырилэмрэ Адыгэ Республикэм икьэра-

лыгъо хабзэ игъэцэкIэкIо кьулыкьухэм яофициальнэ интернет-сайтэу аригъэхьанэу;

2) кыхаутыным пae мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм», мазэм зэ кыдэкIырэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфилоу алэклигъэхьанэу.

6. КIуачIэ ямылэжъэу лъытэгъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2023-рэ илъэсым цылэ мазэм и 30-м ышыгъэ унашъоу N 25-р зытетэу «Социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьур 2023-рэ илъэсым республикэм щызэхэщэгъэным ехылаагъ» зыфилоу иа 2 — 3-рэ пунктхэм;

2) Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ 2023-рэ илъэсым жьоныгъуакIэм и 29-м ышыгъэ унашъоу N 150/2-р зытетэу «Адыгэ Республикэм IофшIэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкIэ и Министерствэ икомиссией социальнэ фэло-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ анахьэу Iэпэлэсэныгъэ зыхэлъхэм якьыхэгъэщын фытегъэпсыхьэгъэ Урысые зэнэкьокьум 2023-рэ илъэсым республикэмкIэ щатеклоштхэм якьыхэхын фэгъэзагъэм иIофшIэн зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм».

7. Зыклатхэхэрэм щегъэжъагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

8. Мы унашъор зэрагъэцэкIэрэм гъунэ лъысфынэу спшъэ исэлъхьажы.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
чъэпыогъум и 30, 2023-рэ илъэс
N 287

Футбол

Бысымхэр нахь лъэшыгъэх

ФутболымкӀэ Урысыем изэнэкьокьу иятӀонэрэ лигэ хэт командэхэм зичэзыу ешӀэгъухэр ялагъэх. Мыекьопэ «Зэкьошныгъэр» «Легионым» луклагъ, ешӀэгъур республикэм икьэлэ шьхьалэ щыкӀуагъ.

«Зэкьошныгъ» (Мыекьуапэ) — «Легион» (Махачкала) 2:1 (0:0).
Апэрэ таймыр 0:0-у аухыгъ. ЯтӀонэрэм я 70-рэ такьикьым хьакӀэхэм пчӀагъэр кьызэуахыгъ, Гаджимурад Абдуллаевым Іагуа-ор кьэлапчӀэм дидзагъ. Бысымхэр ащ кьезэгъыгъэхэп, ыпӀкӀэ

илыгъэх. Я 79-рэ такьикьым ХьокӀо Руслъан пчӀагъэр зэфӀадиз ышыгъ. Я 89-м Алихан Малкандуевым Іагуаор кьэлапчӀэм дидзагъ, 2:1-у «Зэкьошныгъэм» текӀоныгъэр кьыдихыгъ.

Турым изэфӀэхьысыжьхэр: «Зэкьошныгъ» — «Легион»

— 2:1, «Рубин» — «Машук-КМВ» — 0:1, «Кубань Холдинг» — «Астрахань» — 2:0.

Командэхэр зыдэщыт чыплӀэхэр ыкӀи очко пчӀагъэу рагъэкьугъэр:

1. «Машук-КМВ» — 17.
2. «Зэкьошныгъ» — 14.

3. «Рубин» — 11.
4. «Кубань Холдинг» — 11.
5. «Легион» — 7.
6. «Астрахань» — 4.
Шэклогум и 25-м «Зэкьошныгъэр» «Машук-КМВ-м» Мыекьуапэ щылуӀэшт.

Гандбол

ЕшӀэгъур шӀуахьыгъ

Урысыем ичемпионат и Суперлигэ хэлэжьэрэ «АГУ-Адыифым» мы мафӀэхэм зичэзыу ешӀэгъу Волгоград шырилагъ. ЧыплӀэ командэу «Динамо-Синара» зыфилорэм дешлагъ, бысымхэр нахь лъэшыгъэх.

«Динамо-Синара» (Волгоград) — «АГУ-Адыиф» (Мыекьуапэ) — 33:22 (16:9).

Апэрэ таймым Волгоград икомандэ икьӀэлӀчӀӀутӀэу Анна Верещак цыхьэшӀэгъоу ешӀагъ. Ащ Іагуаоу кьадзыгъэм ипроцент 50 кьызӀкӀидзӀжыгъ, ахэм ащыщӀэу 4-р пенальти. КьӀэлӀчӀӀуты-р дӀэгъу дӀэдӀэу зӀрешӀӀрэм командэм хэтхэм кӀуачӀэ кьаритыгъ. Апэрэ таймыр 16:9-у аухыгъ. ЯтӀонэрэр Мыекьуапэ игандболисткӀэхэм дӀэгъоу рагъэжьагъ, зӀлыпытӀэу Іагоуищ кьӀлапчӀэм дадзыгъ. Ау «Динамэм» итренер шьхьалэ ыштӀэгъэ тайм—аутым ишӀуагъӀкӀэ бысымхэм яешӀакӀэ зӀтырагъӀуцожьыгъ.

«АГУ-Адыифым» иешӀакӀохэм

анахь кьахӀэщыгъэр Алиса Дворцеваар ары, ащ Іагоуи 7, джащ фӀэдӀэу Валентина Томилинам Іагоуи 5 дадзагъ. Ау Іагуаор бӀэрэ кьызӀрӀчӀанагъэм, ыпӀкӀэ псын-кӀӀэу зӀрӀщемышӀагъӀэхэм ыкӀи пенальти 7-м щыщӀэу 3-м нахь дадзӀэн зӀрамылӀӀӀкыгъэм кьахӀкӀӀэу тикомандэ кьытекӀуагъэх. ЕшӀэгъур аухынкӀэ такьикьы 8 кьӀэнагъэу Кобл Зурет ешӀапӀӀэм кьырагъӀкыгъ. А пстӀури бысымхэм дӀэгъоу кьызфагъӀефадагъ, 33:22-у текӀоныгъэр кьыдахыгъ.

— ГупчӀэм щешӀӀӀэн зылӀгъӀ-кӀыщт ухъумаком непӀэ тыщыкӀлагъ. Мы командэм кьӀӀорӀэ ешӀӀэгъоу дьтиІӀӀӀцтыр кьӀӀтхьыным тылӀыгъыщт.

НепӀэ хӀукьоныгъэу тылӀыгъӀ-хэр дӀэдгъӀзыжьыныхэм тыналӀ тедгъӀыщт, зичӀэ-зыу зӀлукӀӀэгъум нахь тӀӀӀӀӀӀ зыфӀдгъӀӀхьазырыщт, — кьыІуагъ «АГУ-Адыифым» итренер шьхьалӀэу Наталья ДерепаскӀэм.

«Динамо-Синара» зӀлыпытӀэу ятфӀӀӀӀӀ текӀоныгъэр кьыдихыгъ, «АГУ-Адыифым» зӀлукӀӀэгъуи 4 хьугъэу очко кьыхьы ыпӀӀкырэп ыкӀи я 9-рӀэ чыплӀӀэм щыт.

Командэхэр зыдэщыт чыплӀэхэр ыкӀи очко пчӀагъэу рагъэкьугъэр:

1. «Ростов-Дон» — 22.
2. «ЦСКА» — 19.
3. «Черноморочка» — 18.
4. «Лада» — 17.
5. «Кубань» — 17.
6. «Астраханочка» — 17.
7. «Динамо-Синара» — 15.
8. «Звезда» — 8.
9. «АГУ-Адыиф» — 7.
10. «Ставрополье» — 6.
11. «Луч» — 2.
12. «Университет» — 0.

Шэклогум и 18-м «АГУ-Адыифыр» «Ставропольем» лукӀӀӀшт, ешӀэгъур мафӀэм сыхьатыр 2-м Мыекьуапэ щыкӀӀӀшт.

КьатхӀэхӀрэм яшӀӀӀрӀэ редакцием иеппӀыкӀӀэхӀмрӀэ зӀтемыфӀӀӀхӀэ альӀӀкыщт.

НӀкӀлугъор зыгъӀӀхьазырыгъэр БЗӀШӀУ Асхьад.

ЗӀхьзышагъэр ыкӀи кьыдзӀы-гъӀкырэп: АР-м лӀӀӀпкӀ ІофхӀӀӀм-кӀӀӀ, ІӀкыб кьӀӀралхӀӀм ащӀӀсӀӀӀрӀэ тильӀӀпкӀӀӀ-гъухӀӀм адырӀӀӀӀ зӀпхы-ныгъӀӀхӀӀмкӀӀӀ ыкӀи кьӀӀбар жьугъэм иамалхӀӀмкӀӀӀ и Комитет
Адресыр: 385000
кь. МыекьуапӀӀ, ур. КрестьянскӀӀр, 236

Редакциер зыдӀӀыгъэр: 385000, кь. МыекьуапӀӀ, ур. ПервомайскӀӀр, 197.
ТелефонхӀӀр: приемнӀӀр: 52-16-79

Редакцием авторхӀӀм кьаІихырӀӀр А4-кӀӀӀ заджӀӀӀӀр тхьӀӀӀӀӀӀ зипчӀӀагъӀкӀӀӀ 5-м емыхъухӀӀрӀӀр ары. Са-тырхӀӀм азыфагу 1,5-рӀӀ дӀӀӀӀӀ, шрифтыр 12-м нахь цыкӀунӀӀӀу щытӀӀ. Мы шапхьӀӀ-хӀӀм адимыштӀӀрӀэ тхыгъӀӀхӀӀр редакцием зӀкӀӀгъӀӀкӀӀжыыхь.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: УФ-м хӀутын ІофхӀӀмкӀӀӀ, телерадиокъӀӀтын-хӀӀмкӀӀӀ ыкӀи зӀлы-ІӀсыкӀӀӀ амалхӀӀмкӀӀӀ и МинистерствӀӀэ и Темыр-Кавказ чыплӀӀӀ гъӀӀоры-шӀапӀӀ, зӀраушыхьатыгъӀӀ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

ЗыщыхаутырӀӀр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. МыекьуапӀӀ, ур. ПионерскӀӀр, 268

ЗӀкӀӀмкӀи пчӀагъэр 4033
ИндексхӀӀр П 4326 П 3816
Зак. 1902

ХӀутынӀым узчыкӀӀтхӀӀӀӀу щыт уахьтӀӀр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкӀӀтхӀӀгъӀӀхӀӀ уахьтӀӀр Сыхьатыр 18.00

Редактор шьхьалӀӀр МӀӀӀӀӀӀкьӀӀ С. А.

Редактор шьхьалӀӀм игуадзӀӀр ТӀу З. Дз.

ПшӀӀӀдӀӀкыжь зыхьырӀӀ секретары
ТхьаркьӀӀхьӀӀ А. Н.